

Holdningspapir om opgaveglidning

Dato:
November 2010

På grund af mangel på udvalgte personalegrupper er opgaveglidning et meget centralt emne i den danske sundhedsdebat. For Danske Fysioterapeuter er opgaveglidning yderligere interessant, fordi det vurderes, at antallet af fysioterapeuter stiger til ca. 15.500 over de kommende ti år fra de nuværende ca. 8.500 fysioterapeuter på arbejdsmarkedet. Samtidig viser fremskrivninger, at der alene på grund af ændringer i demografien i 2020 vil mangle mindst 5-6.000 sygeplejersker, 5.000 social- og sundhedsassistenter/hjælpere og 2.000 læger.

En del af løsningen antages at være, at nogle aktuelle og fremtidige opgaver løses ved opgaveglidning til andre personalegrupper. Umiddelbart synes det måske som en win-win situation. Det kan også blive, såfremt situationen gribes rigtig an, og ambitionen om at tilbyde attraktive og meningsfulde jobs fastholdes.

Med henblik på at bidrage til en frugtbar debat og for at fastholde et højt ambitionsniveau i debatten om opgaveglidning har Danske Fysioterapeuter udarbejdet dette holdningspapir, som peger på

- de muligheder, som Danske Fysioterapeuter ser for at fysioterapeuter kan bidrage til løsning af den aktuelle skæve arbejdskraftfordeling
- de krav, som Danske Fysioterapeuter stiller med henblik på at sikre fysioterapeuter attraktive og meningsfulde job.

Holdningspapiret er målrettet de udfordringer, som foreningen stilles over for nu og i fremtiden med konkrete opfordringer til, at fysioterapeuter forholder sig aktivt til muligheder for nye opgaver. Holdningspapiret skal tjene til at gøre det lettere for medlemmerne at se og anvende foreningens holdninger stillet over for konkrete situationer.

Samtidig er der en debat på den lange bane, der har sit fokus på job- og professionsudvikling, der ikke alene er begrundet i konkret personalemangel. Den del af debatten afspejles f.eks. i MandagMorgen rapport om Mønsterbrydere og i strategierne for kompetence- og professionsudvikling.

- 0 -

Når en faggruppe overtager ansvaret for en opgave/jobfunktion fra en anden faggruppe er der tale om opgaveglidning. Opgaveglidning indebærer mere end at løse opgaver for en anden faggruppe. Ansvaret for opgaven skal følge med, før der er tale om opgaveglidning.

Opgaveglidning kan forekomme mellem opgaver på samme kompetenceniveau – horisontal opgaveglidning – f.eks. mellem fysioterapeuter og sygeplejersker. Opgaveglidning kan ligeledes forekomme mellem opgaver med forskelligt kompetenceniveau – vertikal opgaveglidning. Opgaveglidning til opgaver med højere kompetenceniveau er f.eks. mellem fysio-

terapeuter og læger, og opgaver med lavere kompetenceniveau er f.eks. mellem fysioterapeuter og social- og sundhedsassistenter. I forhold til alle former for opgaveglidning kan der være behov for at tilegne sig nye kompetencer, men i forhold til opgaveglidning til opgaver med højere kompetenceniveau vil der i tillæg være tale om udvidet kompetenceområde f.eks. ret til at henvise til undersøgelser, ret til at ordinere visse medicin.

- 0 -

Danske Fysioterapeuter angiver nedenfor en række pejlemærker for, som fysioterapeuter på arbejdspladserne kan anvende, når mulighed for opgaveglidning viser sig. Som i alle andre sammenhænge er det vigtigt at vurdere den konkrete situation og på den baggrund tage stilling til, hvorledes en mulig opgaveglidning omfattende fysioterapeuter skal udforme sig.

Danske Fysioterapeuter mener:

- Danske Fysioterapeuter ser opgaveglidning som en mulighed for at udvide det fysioterapeutiske arbejdsfelt og anbefaler medlemmerne på de enkelte arbejdspladser at aktivt at opsøge og gribe de chancer, der byder sig som konsekvens af opgaveglidning.
- Nye opgaver er relevante og interessante, når de er forbundet med positive gevinster for patienten og/eller fysioterapeutprofessionen.
- Nye opgaver skal indeholde fysioterapifaglige perspektiver og ligge i forlængelse af professionens grundlæggende faglige kompetencer.
- Opgaveglidning skal være forbundet med faglig udvikling og nye karrieremuligheder for professionen.
- Der skal tilbydes relevant og rettidig kompetenceudvikling til de medarbejdere, som skal modtage nye opgaver. En velgennemført opgaveglidning forudsætter individuel og systematisk tilrettelagt vurdering af behov og plan for kompetenceudvikling.
- Nye opgaver skal på sigt forankres uddannelsesmæssigt i regi af formel grund-, videre- eller efteruddannelse.
- Nye opgaver skal forskningsbaseres og videreudvikles forskningsmæssigt.
- Danske Fysioterapeuter understreger betydningen af, at opgaveglidning sker i fuld åbenhed og med inddragelse af faggrupperne og de enkelte medarbejdere.
- Danske Fysioterapeuter understreger videre betydningen af, at der i forbindelse med opgaveglidning aftales evaluering og opfølgning efter nærmere fastsat periode.
- Danske Fysioterapeuter stiller krav om, at nye opgaver skal medføre højere aflønning, enten i form af ny grundløn, løntillæg eller honorar.

- 0 -

Eksempler på opgaveglidning, som involverer fysioterapeuter:

- Fysioterapeuter i udgående funktioner i f.eks. geriatriske teams tager blodprøver, dispenserer medicin og vejleder om ernæring.
- Fysioterapeuter på ortopædkirurgiske afdelinger udfører post-operativ kontrol herunder vurderer kontrolrøntgen, skifter forbindelse og plejer cikatrice af patienter opereret for hofteartrose.

- Fysioterapeuter laver forundersøgelse herunder udfører ultralydsscanning af patienter med skulderproblemer med henblik på operation.
- Fysioterapeuter behandler og vejleder patienter på skadestuen med akutte overbelastningsskader og traumer i led og muskler.

